

Matkaraportti
Kaisa Lehtimäki
Århus ja Kööpenhamina 2.4.-3.5.2026

Sovin puolitoista vuotta sitten klinikavierailusta Århusiin väitöskirjani esitarkastaja Theis Thillemannin kanssa. Tampereelta sain suositukset paikasta sekä myös suositukset, että minut kannattaa ottaa vierailulle. Århus on kaupunki Keski-Jyllannin niemimaalla, itärannikolla ja asukkaita noin 270 000. Århusin keskussairaala on iso laitos ja sinne ohjataan erikoissairaanhoidon koko Jyllannin alueelta, jossa asuu noin 2,6 miljoonaa ihmistä.



Århusin Yliopistollinen keskussairaala. Ja lehmiä parkkipaikan vieressä.



Tässä vuokrakämpäni Århusissa, 2 krs.



Kämpän läheisiä lenkkeilymaastoja. Tämä on kuninkaallisten kesämökki.

Tanskassa olkatekonivelkirurgian revisiot on keskitetty kahteen paikkaan, Århusiin ja Kööpenhaminaan. Sovin hyvissä ajoin, että minua kiinnostaa nimenomaan olkapään hankalat luupuutos -tyyppiset primääri toimenpiteet ja hankalat revisiot. Näitä oli hyvin saatu järjestymään ennalta sovituille päiville. Olin mukana

assistenttina useammassa reversessä ja moneen laitettiin luusiirre. Angiosarkooman tuumoriproteesileikkauksessa. Superior capsular reko, Latarjet ja lower trapezius siirre. Puoliproteesin konversio reverseen. Hankala glenon tuore murtuma ja sen fiksaatio.

Minut otettiin hyvin vastaan ja koin oloni hyvin tervetulleeksi koko ajan. Sain kutsun Tanskan olka- ja kyynärkirurgisen yhdistyksen vuosikokoukseen, joka pidettiin Randersissa huhtikuun puolessa välissä.

Dansk Selskab for Skulder- og Albue Kirurgi

Annual meeting 2026

16. - 17. april 2026

Regionhospital Randers



Tanskan olkakirurgi yhdistyksessä on suurin piirtein saman verran jäseniä mitä SOKYssä, vajaa 100. Heillä on tapana kutsua ulkomailta vierailevia luennoitsijoita, ja nyt oli kutsuttu Lontoosta Simon Lambert sekä Andrew Duckworth Edinburghista. Kokouksessa oli lähes kaksi kertaa enemmän fysioterapeutteja (70) kuin ortopedejä (40). Dinnerillä istuin samassa pöydässä Italiasta kutsutun fysioterapeutti Fabrizio Brindisinon kanssa. Samalla tuli sovittua seuraava klinikkavierailu Roomaan...

Parasta antia klinikkavierailussa on keskustelut hankalista potilastapauksista, aika pitkälti ajattelimme samoin suurista linjoista. Ehkä suurin eroavaisuus oli suhtautuminen uusiin innovatiivisiin hoitomuotoihin. Århusissa on tehty sarja superior capsular reconstruction leikkauksista. He ajattelevat, että on juuri yliopistosairaaloiden tehtävä tutkia näitä uusia innovaatiota. Suomessa taas ajatusmaailma tuntuu olevan enemmän, että ei aloiteta ennen kuin on saatu riittävän pitkä ja vahva näyttö innovaation vaikuttavuudesta ja kustannustehokkuudesta. Ja toisaalta artroskopia taitojen ylläpito tulee koko ajan haastavammaksi. Toisaalta lower trapezius siirrettä varten olivat odottaneet lähes 3 vuotta että löysivät potilaan oikealla indikaatiolla. Århusissa oli oma 3D printteri, jolla pystyivät tulostamaan hankalat glenot ja tarvittaessa steriloimaan ne ja ottamaan mukaan leikkaukseen.

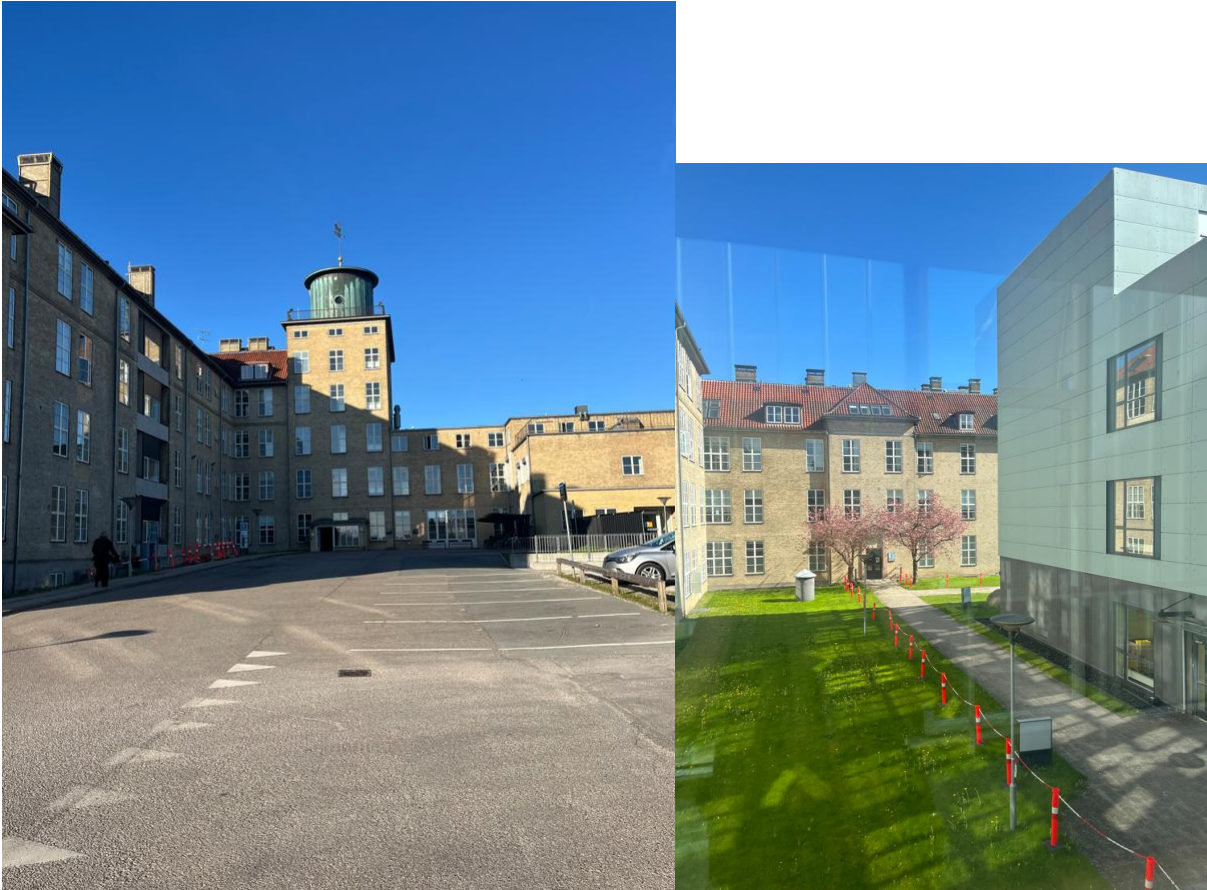


Vierailun suola oli huomata pieniä arkisien asioiden eroja. Århusissa kirurgit menivät ajoissa leikkaussaliin, monesti pesivät itse potilaan ja auttoivat hoitajia peittelyissä. Itse jouduin heti pyytämään apua steriilien hanskojen laittamisessa. Suomessa kirurgit menevät ns valmiiseen pöytään ja hanskatkin puetaan kuin päiväkodissa. Ja leikkauksen loppuessa itse olin jo lähdössä ulos viimeisen tikit jälkeen, mutta täällä kirurgit jäivät avaamaan peittelyt ja laittoivat itse myös kantositeen paikalleen.

Yksi nuoremista erikoislääkäreistä oli juuri seurannut Aku Louhimiehen Konflikti sarjaa ja oli ihastunut maisemiin ja sovittiin, että on milloin vain tervetullut vastaklinikkavierailulle.

Erikoistuvia lääkäreitä ei juuri näkynyt. Käänsin tekoölyn avulla tanskaksi viime vuonna valmiiksi saadun olka- ja kyynärkirurgian lisäkoulutus ohjelman. Tanskassa ovat kiinnostuneita järjestämään samanlaista, mutta siellä on ammattiliittojen vuoksi vaikeaa järjestää tuoreelle ortopedille lyhyttä parin vuoden määräaikaista jaksoa.

Århusissa vietin kolme viikkoa ja viimeisen viikon Kööpenhaminassa ja olin sinne sopinut vierailun Gentoftin sairaalaan kaupungin pohjoispuolella.



Gentofte sairaala.

Kööpenhaminan tuoreen ortopedian professori Jeppe Rasmussenin kanssa leikattiin vuoden vanha murtuma reversen infektio ja hankala murtuman jälkitila ja viimeisenä päivänä vielä färsaarelaisen kalastajan dysplastisen glenon anatominen tekonivel augmentoidulla glenokomponentilla. Gentoftissa kirurgit kokoontuivat aamulla yllääkärin huoneeseen ja nuoret erikoislääkärit esittelevät lähipäivien leikatut ja leikkaukseen tulevat sekä jos poliklinikalla on jotain hankalia potilaita.

Minulla oli erittäin antoisa ja onnistunut klinikkavierailu Tanskassa, ja suosittelen tätä kaikille, joilla on mahdollisuus lähteä. Ainut haittapuoli työnantajan kannalta tässä reissussa taisikin olla, että nyt aion hakeutua jatkossakin ulkomaille klinikkavierailulle kiihtyvällä tahdilla.

Kaisa Lehtimäki